

VŠEOBECNÁ FAKULTNÍ NEMOCNICE V PRAZE

KLINIKA ADIKTOLOGIE 1. LF UK
A VFN V PRAZE

AMBULANCE DĚTSKÉ A DOROSTOVÉ ADIKTOLOGIE

ZÁKLADNÍ INFORMACE PRO VSTUP

Ambulance dětské a dorostové adiktologie je zdravotnické zařízení zaměřené na léčbu obtíží spojených s užíváním návykových látek a se závislostním chováním dospívajících. Léčba obsahující adiktologickou, psychologickou psychiatrickou složku je hrazená z prostředků zdravotního pojištění, dotací grantů.

1. VSTUP DO SLUŽBY

Pro zahájení spolupráce je nezbytné:

- ◆ sjednat si telefonicky nebo emailem termín první návštěvy,
- ◆ dostavit se k prvnímu vyšetření, kde je nezbytná přítomnost nezletilého a alespoň jednoho zákonného zástupce (s sebou občanský průkaz a kartu pojištěnce).

Vstupní vyšetření zahrnuje:

- ◆ vstupní psychiatrické vyšetření a podpis informovaného souhlasu s léčbou, založení zdravotnické karty a dokumentace,
- ◆ vstupní adiktologické vyšetření a úvodní rodinnou konzultaci, kde jsou dohodnuty základní cíle a podmínky spolupráce.

2. DIAGNOSTICKÁ FÁZE (2-3 MĚSÍCE)

Pokud je nezletilý lékařem přijat do péče a spolu se zákonným zástupcem souhlasí s podmínkami a předběžným cílem spolupráce, vstoupí do diagnostické fáze. Jejím

cílem je zjištění a zhodnocení závažnosti obtíží, rizik a souvislostí a navržení dalšího postupu terapeutem - garantem péče. V této fázi probíhá zejména motivační terapie a diagnostika, ale i stabilizace, snižování škod a samotná léčba. Běžná forma spolupráce zahrnuje individuální konzultace s terapeutem (bez přítomnosti rodiče, zpravidla jednou týdně 45-50 minut) a možnost cíleného či kontrolního **psychologického a psychiatrického vyšetření**.

Tato fáze je ukončena hodnocením na společné schůzce za účasti rodiče, kde jsou probírány výsledky vyšetření a sjednán plán postupu léčby.

Další postup může zahrnovat:

- ◆ pokračování v léčbě v Ambulanci,
- ◆ doporučení a navržení vhodnějšího typu péče (pobytové služby, školské, zdravotnické atd.),
- ◆ ukončení spolupráce (obtíže nevyžadují další adiktologickou intervenci a léčbu).

3. TERAPEUTICKÁ FÁZE (4-10 MĚSÍCŮ)

V případě pokračování v léčbě v Ambulanci vstupuje nezletilý do terapeutické fáze.

To zahrnuje spolupráci při řešení obtíží, které vychází z uzavřené dohody o cílech spolupráce (individuální terapeutický kontrakt). Probíhá individuální či skupinová adiktologická terapie (1x týdně či dlejiné dohodnuté frekvence), kontrolní psychiatrické vyšetření (nejméně 1 x 3 měsíce), v případě potřeby psychologické vyšetření. Terapeutická fáze trvá zpravidla 4-10 měsíců, její ukončení je vázáno na naplnění cílů spolupráce (vymizení nebo podstatné snížení obtíží) a individuální potřeby pacienta a probíhá opět za účasti zákonného zástupce.

PODMÍNKY SPOLUPRÁCE

Vnější rámec spolupráce:

- ◆ dodržování časů konzultací – chodit včas (konzultace začínají zpravidla v celou hodinu),
- ◆ nezletilý by měl chodit na konzultace střízlivý,
- ◆ konzultace v době školy nebo zaměstnání můžeme omluvit razítkem jako návštěvu u lékaře,
- ◆ za přítomnost na setkáních a pravidelnost docházkynese odpovědnost pacient a případně jeho zákonný zástupce; v případě pochybností rodičů, zda nezletilý na konzultace dochází, doporučujeme opět ověřovat účast razítkem či e-mailem, zrušit setkání lze pouze předem (telefonicky, emailem), jinak jde o absenci, opakovaná absence je důvodem pro uplatnění sankcí, změnu terapeutického plánu nebo ukončení spolupráce. To může obnášet například tyto kroky: pacient si nebude moci vybírat vyhovující termíny, budou informováni rodiče či další instituce v rámci kontraktu (kurátor, soud atd.), bude doporučen jiný typ péče (např. pobytové zařízení s režimem), bude jednostranně ukončena spolupráce.

BEZPEČÍ, DŮVĚRNOST INFORMACÍ A ZDRAVOTNICKÁ DOKUMENTACE

Proces diagnostiky a léčby je silně ovlivněn tím, nakolik pacient důvěřuje pracovníkům a cítí se v bezpečí, aby mohl otevřeně a pravdivě mluvit o své situaci. Proto klademe velký důraz na ochranu informací, které se od pacienta dozvíme, a nepředáváme je třetím osobám, pokud to není takto dohodnuto. To se týká i rodičů – bez souhlasu či přítomnosti nezletilého pacienta nesdělujeme, co nezletilý říká nebo dělá na terapiích.

O pacientovi a průběhu léčby je vedena zdravotnická dokumentace, která je chráněna zákonem a ke které mají přístup pouze osoby vázané povinností mlčenlivosti. Povinnost mlčenlivosti pracovníků lze prolomit pouze **na základě souhlasu** pacienta a/nebo zákonného zástupce (např. při vypracování zprávy o spolupráci pro kurátora nebo školu), při **velmi závažném trestném činu** (např. týrání, pohlavní zneužívání) nebo **ohrožení života** (např. sebevražedné chování pacienta).

TESTOVÁNÍ

V rámci provozu Ambulance provádíme v případě potřeby namátkové testování na přítomnost návykových látek v těle, zejména v případě, že pacient nespolupracuje. Využíváme pro to orientační screeningové testy z moči nebo slin, v případě pochybností toxikologické vyšetření. Vzhledem k finanční náročnosti a týdenní frekvenci setkávání však není v našich možnostech zajistit pravidelné testování a zachycení každého užití návykové látky. Pro terapeutickou práci a proces léčby to většinou ani není nezbytné.

Rodiče si v případě potřeby mohou zajistit testování sami, například:

- ◆ prováděním orientačních testů, které je možné zakoupit v lékárnách (50-400 Kč),
- ◆ laboratorním toxikologickým vyšetřením (cca 500 Kč jedna látka, 1300 Kč všechny) v Toxikologické laboratoři při Ústavu soudního lékařství a toxikologie Všeobecné fakultní nemocnice v Praze, Ke Karlovu 2, 120 00 Praha 2, tel.: 224 967 188.

NÁVOD NA POUŽITÍ AMBULANCE PRO RODIČE

Procesu diagnostiky a léčby velmi napomáhá, když rodič:

◆ vytváří podmínky pro účast dítěte:

umožňuje a podporuje účast nezletilého na vyšetřeních a terapiích, případně i kontrole absence a motivuje nezletilého při docházení,

◆ zajímá se o to, co může sám změnit:

přemýšlí, co se v rodině děje, co on jako rodič může dělat jinak, čím může dítě podpořit, co může ovlivnit,

◆ uplatňuje své právo na informace o zdravotním stavu dítěte s ohledem na probíhající terapii:

rodič má právo na informace o zdravotním stavu dítěte, ne však o obsahu sezení, která probíhají bez jeho přítomnosti; důvěra a bezpečí nezletilého je základem podmínkou úspěšnosti terapie, proto rodičům nesdělujeme, co dítě během terapie říká,

- ◆ nezasahuje bez projednání a dohody s garantem do procesu a plánu léčby (např. zákazem další spolupráce, náhlým přesunem do jiné služby),
- ◆ informuje o mimořádných a důležitých skutečnostech týkajících se situace dítěte,
- ◆ účastní se plánovaných trojstranných hodnotících schůzek a v případě potřeby komunikace o takovou schůzku zažádá,
- ◆ respektuje doporučené kroky v léčbě nezletilého (např. dohody, režimová a výchovná opatření, medikace),
- ◆ v případě doporučení využívá nabízenou souběžnou podporu pro sebe (např. doporučená rodinná terapie, poradenství pro rodiče, medikace),
- ◆ neočekává, že terapeut bude všemocný zachránce, rozhodčí sporů nebo trestající soudce, nestaví terapeuta do role spojence proti „špatnému dítěti“ nebo naopak soupeře ve vztahu,
- ◆ umožňuje pracovníkům být podporou dospívajícímu a jeho průvodcem při hledání příčin a řešení současných obtíží.

Kontakty a pracovní doba

Ambulance poskytuje služby pouze ve stanovené provozní době, tj. pracovní dny **9:00-17:00**.

Konzultace jsou vždy předem sjednávány telefonicky nebo e-mailem.

Ambulance nezajišťuje akutní krizovou péči, lékařské posudky ani anonymní poradenství.

Kontakty pro objednání:

Telefon **224 968 253** – zejména v odpoledních a večerních hodinách je vzhledem k probíhajícím terapiím zapnut záznamník, pokud zanecháte vzkaz a telefonní číslo, ozveme se Vám.

Pro objednání i komunikaci je možné využít e-mail: **addambulance@vfn.cz**

**1. LÉKAŘSKÁ
FAKULTA**
Univerzita Karlova

